

Johannes 14:15-17 – Pinksteren: mentoraat van boven

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

- Zingen: Opwekking 733 (Frysk)
- Stil gebed
- Votum en groet
- Zingen: Psalm 87 : 1, 2, 3 en 4 (versie 'Levensliederen')
- Gebed
- Kinderen naar club
- Luisterlied "Holy Spirit"
- Lezen: Handelingen 2 : 1 – 4 en Johannes 14 : 15 – 26
- Zingen: GKB Gezang 105 : 1, 2, 3, 8 en 9
- Preek over Johannes 14 : 15 – 17
- Zingen: Opwekking 687 : 1, 3 en 4
- Kinderen terug
- Lezen wet
- Zingen: Psalm 119 : 64, 65 en 66
- Gebed
- Collecte
- Zingen: LvK Lied 477 : 1 en 2
- Zegen

Preek: Mentoraat van boven

Inleiding

dia 1 – reageerbuisjes

Sommigen kunnen het zich waarschijnlijk niet voorstellen, maar mijn favoriete vak op school was scheikunde.

Voor de een is het een nachtmerrie, voor een ander is het groot feest, zoals bij mij.

Scheikunde is zo fascinerend:

je gooit twee doorzichtig stofjes door elkaar, en opeens is het een knalgeel goedje geworden!

En heb je wel eens goed op een pak vla gekeken?

Laatst hadden wij perensmaak vla.

Je denkt dat het perenvla is, maar dat is het dus niet!

Iemand is met scheikunde bezig geweest

en heeft ontdekt hoe je de smaak van peer kunt nabootsen.

Het is een wonderlijk vak!

dia 2 – schoolbord

Maar het is ook een moeilijk vak, zeker als je er niets vanaf weet.

In de derde klas kreeg ik mijn eerste lessen scheikunde, en een van de eerste keren dat ik het lokaal binnenkwam, stonden op het bord nog allemaal aantekeningen van de zesde klas.

Wonderlijke getallen en symbolen, nog wat Griekse letters er tussen,

en niet te vergeten: een mysterieuze mol...

Nee, niet van dat tv-programma, maar wat is het dan wel?!

Paniek, dit kan ik nooit, ik kan maar beter met scheikunde stoppen!

Dan moet je als derdeklasser toch wel even rustig ademen...

Wat kan een bord vol aantekeningen ontmoedigend werken!

dia 3 – zwart

Ik heb het vak gehouden.

Het bleek allemaal niet zo moeilijk als het leek.

Toen ik in de zesde klas was aanbeland

kon ik precies ontcijferen wat er op het bord stond.

Maar ik heb wel vier jaar nodig gehad om dat te leren.

Vier jaar hulp gehad van mijn leraren om dat volle bord te gaan begrijpen,
zelfs om zelf ook zo'n bord vol te kunnen schrijven.
Ik heb les gekregen, boeken gelezen en proefjes gedaan,
en met die hulp heb ik examen scheikunde gedaan.
Ik stond er dus niet alleen voor.

dia 4 – mentoraat van boven

Dat is Pinksteren ook:

je staat er niet alleen voor.

Er is hulp: de Heilige Geest.

Ik gebruik daar het woord 'mentor' voor,

dat zal ik zo nog wel toelichten.

Pinksteren is mentoraat van boven.

1. Ik kan het niet alleen

dia 5 – ik kan het niet alleen

We gaan naar Johannes 14.

Het is dik 50 dagen voor het eerste Pinksterfeest,

het is de avond voor Jezus' kruisiging.

Die avond vertelt Jezus de leerlingen hoe het daarna zal gaan.

Jezus heeft al gezegd dat hij teruggaat naar zijn Vader.

De leerlingen voelen zich erg ongemakkelijk.

Zoals ik me in de derde klas voelde bij dat bord vol aantekeningen,

maar dan nog veel sterker.

Ze worden er misselijk van als ze het laten doordringen,

ze raken in paniek: 'Jezus, laat ons toch niet alleen!

We kunnen het niet alleen, het lukt nooit!'

dia 6 – veel te grote opdracht

Dit hebben ze niet zien aankomen,

en ze hebben helemaal niet het gevoel dat ze er klaar voor zijn.

Jezus heeft toegeleefd naar zijn dood aan het kruis,

en met die boodschap moeten de leerlingen nu de wereld in.

Maar ze snappen er zelf nog niets van!

Jezus heeft laten zien wat liefde is,

en nu moeten de leerlingen herkenbaar zijn aan hun liefde.
Maar daar komt nog weinig van terecht.
Jezus heeft zieken genezen, als teken van het nieuwe leven,
en de leerlingen krijgen die opdracht ook.
Maar hoe zouden ze dat kunnen?
Ze voelen zich in de steek gelaten
met opdrachten die veel te groot zijn.

dia 7 – alleen geloven lukt niet
'Ik kan het niet alleen.'
Volgens mij geldt dat voor iedereen.
Als je geen christen bent,
maar wel nieuwsgierig naar het christelijk geloof
en er best meer over zou willen weten,
maar niet voor je ziet hoe je christen zou kunnen zijn.
Hoe kun je geloven in iemand die zich al 2000 jaar niet heeft
laten zien?

Maar ook als je in Jezus gelooft, geldt het:
'ik kan het niet alleen.'
Het is makkelijk om te zeggen dat je in Jezus gelooft,
maar wat trekt de wereld!
wat is het fijn om geld te hebben, mooie kleren en een hippe
telefoon,
en je hebt aan je eigen leven eigenlijk wel genoeg.
Wat zou het makkelijk zijn als Jezus gewoon met je meeliep,
zodat je weet dat hij echt is.
Dat zou trouwens ook direct een paar lastige kwesties schelen.
We zouden hem gewoon kunnen vragen
of vrouwen eigenlijk ook ouderling mogen worden,
in plaats van er heftige discussies over te voeren.

dia 8 – alleen Jezus volgen lukt niet
Hoe kun je als christen in de wereld staan?
Je omarmt Jezus, maar hebt geen idee hoe je hem kunt volgen.
Je wilt zo graag over Jezus vertellen, maar het valt zo tegen.
Je wilt je kinderen liefde voor Jezus bijbrengen, maar hoe?
Je wilt op je werk verschil maken, maar niemand merkt het.

Was Jezus maar hier.
Ik kan het niet alleen!

2.Mentor van boven

dia 9 – het hoeft niet alleen
En het mooie nieuws van vandaag:
je hoeft het ook niet alleen!
Jezus belooft een mentor van boven.
In Jezus geloven, hem volgen,
hem voorop zetten in je leven,
dat hoef je niet alleen te doen!
Zoals ik ook niet dat bord vol onbegrijpelijke aantekeningen
opeens alleen moest kunnen begrijpen,
daar hebben leraren mij bij geholpen.
Jezus belooft hulp, de Geest van de Waarheid.

Die Geest herinnert je steeds aan Jezus.
En voor Jezus' leerlingen is die Geest geen onbekende.
Jezus zegt dat de Geest bij hen is en blijft.
Het is de Geest die ze door Jezus al kennen,
maar die met Pinksteren ook in henzelf komt.
De Geest is God die je niet alleen laat,
de Geest is letterlijk Immanuël: God met ons.

dia 10 – trooster of pleitbezorger?
In de Nieuwe Bijbelvertaling wordt hij een 'pleitbezorger'
genoemd.
In andere vertalingen wordt hij soms 'trooster' genoemd.
Het is vertaald uit het Grieks,
en daar wordt een woord gebruikt dat heel moeilijk met een
woord te vertalen is.
Soms wordt het daarom ook maar gewoon helemaal niet meer
vertaald,
en dan kun je het woordje 'parakleet' tegenkomen.
Maar dan weet je al helemaal niet meer wie die Geest is.

dia 11 – pleister
Is de Geest een trooster?

Als ik aan troosten denk,
dan denk ik aan een kind dat op z'n knie gevallen is,
waar een beetje bloed uit komt,
en dat hij dan een mooie Donald-Duck-pleister krijgt en een kusje erop.

De Geest is geen Donald-Duck-pleister-plakker,
niet iemand die je even een aai over de bol geeft.
Het woord 'trooster' heeft wel een diepere betekenis gehad,
maar als je vandaag wilt uitleggen wie de Geest is,
kun je beter een ander woord gebruiken.

Pleitbezorger dan?

Zeg maar een soort advocaat,
iemand die voor ons opkomt.

Dat kan het woord inderdaad betekenen,
zo wordt het in de bijbel voor Jezus ook wel gebruikt,
hij 'pleit voor ons' bij de Vader,
maar dat is niet wat de Geest doet.

dia 12 – de Geest is een mentor

Maar wat dan wel?

Hoe kun je in gewoon Nederlands zeggen wie de Geest is?
Volgens mij zo: de Geest is een mentor.

Ik ben zelf nog niet zo heel lang predikant,
en als beginnende predikant heb ik een predikant-mentor.
Misschien heb je wel eens stage gelopen.

Dan heb je ook een stagebegeleider of mentor.

Je mag dan zelf het werk doen, maar je wordt erbij geholpen.

Jij bent verantwoordelijk voor wat je doet,

maar je mentor kan je aanwijzingen geven,

hij zal soms zeggen dat je het helemaal verkeerd aanpakt,

soms geeft hij ook gewoon een compliment

of doet het even voor,

en misschien nog wel het belangrijkste:

hij probeert je enthousiast te maken voor het werk.

dia 13 – (zonder afbeelding)

Nou, dat is de Geest!

De mentor van boven.

Een mentor die je helpt te geloven en leerling van Jezus te zijn.

Hij praat je moed in, hij houdt je scherp, hij gaat tegen je in,

en het belangrijkste: hij maakt je enthousiast voor Jezus, zet je hart in vuur en vlam voor hem!

Deze mentor woont in je hart, gaat altijd mee, en verandert je zo van binnenuit.

Hij laat je dingen doen waarvan je dacht dat je het niet kon.

Deze mentor helpt je om te geloven,

om van Jezus en elkaar te houden, te vergeven,

om Jezus bekend te maken,

om jezelf niet voorop te zetten maar te verloochenen.

Hij is de mentor van boven in je hart.

3. Wat merk ik van de Geest?

dia 14 – wat merk ik van de Geest?

Als Jezus deze mentor belooft,

is het nog een belofte voor de toekomst.

Met Pinksteren is die belofte ingelost:

het is een belofte voor vandaag.

Maar wat merk ik van de Geest?

dia 15 – Geest liet de kerk explosief groeien

Jezus' leerlingen hebben er in ieder geval heel veel van gemerkt.

Door de Geest gingen ze Jezus begrijpen

zoals ze Jezus nog nooit begrepen hadden.

Ze zetten zich met hart en ziel in, met alles wat ze hadden,

om het goede nieuws van Jezus overal te vertellen.

Ze waren bereid offers te brengen,

ze zijn bespot en vervolgd, maar gaven niet op.

En de kerk is explosief gegroeid:

de eerste pinksterdag kwamen er direct 3000 bij.

Dat is het werk van de Geest.

dia 16 – niet piekeren of je de Geest hebt

Maar wat merk je vandaag nog van de Geest?
Kun je van jezelf zeggen dat de Geest ook in jou woont?
Ik vind dat altijd heel vervelende vragen.
Ik houd van Jezus, maar heb nog nooit iemand genezen,
ik heb geen geesten uitgedreven en ik spreek ook niet in
tongen,
en ben zeker niet altijd 'in de Heer'.
Ik heb er ook wel over gepiekerd: heb ik de Geest wel?
Waar ik dan steeds uitkom, is: ben ik wel goed genoeg?

Dat is een hele ongeestelijke vraag.
Want als er iets belangrijk is in het christelijk geloof,
is het wel dat ik Gods liefde niet kan verdienen,
dat er bij God geen sprake is van wel of niet goed genoeg,
maar dat hij uit genade van mensen houdt.

dia 17 – de Geest herkennen

Daarmee wil ik niet zeggen dat het altijd wel goed zit.
Het kan inderdaad zo zijn dat de Geest niet jouw mentor is.
Hoe je de Geest kunt ontvangen, daar kom ik zo nog op terug.
Maar het kan ook zijn dat je de Geest niet herkent
omdat je de verkeerde dingen van hem verwacht.
Het is niet zo dat de Geest er wel voor zorgt
dat je altijd met een supergevoel christen bent.
Je herkent de Geest aan dat je meer op Jezus wilt lijken.

En de Geest helpt je niet alleen via sensationele ervaringen.
Ja, dat kan hij best doen, en dat is prachtig.
Maar hij kan je ook helpen door mensen heen.
Als iemand jou inspireert om van Jezus te houden,
of als iemand je confronteert met iets in je leven wat niet
bij Jezus past,
en het komt bij je binnen en raakt je,
dan is dat ook de Geest die jou helpt.

4. De Geest ontvangen

dia 18 – de Geest ontvangen

Als christen sta je er niet alleen voor,

er is hulp, een mentor van boven.

Maar... niet voor iedereen!

Jezus heeft het over de wereld
die de Geest niet kan ontvangen.

Niet iedereen heeft de Geest.

Hoe kun je de Geest ontvangen?

dia 19 – de leerlingen en de wereld

Jezus maakt een scherpe tegenstelling tussen twee groepen:
de leerlingen en de wereld.

De Geest woont in de leerlingen,
maar de wereld kan de Geest niet ontvangen.

De grote vraag is dus: bij welke groep wil jij horen?

Bij Jezus' leerlingen of bij de wereld?

dia 20 – wereld: recht van de sterkste

'De wereld', dat is een term die door Johannes vaak gebruikt
wordt.

Wat hij bedoelt is hoe het er in de wereld aan toe gaat.

De wereld, dat is dat je met geld een fijn leven kunt
opbouwen.

Het is dat je mensen beoordeelt op hun prestaties,
en het zelf ook heel belangrijk vindt wat je doet.

De wereld is dat je je klasgenoten beoordeelt op hun kleding
of telefoon.

De wereld is het recht van de sterkste.

De wereld is: het is mijn leven, en ik bepaal wel wat ik ermee
doe.

Als je voor die wereld leeft,

is het geen wonder dat je niets van de Geest merkt.

dia 21 – je krijgt de Geest door van Jezus te houden

De sleutel om de Geest te ontvangen,

is dat je hoort bij die andere groep: Jezus' leerlingen.

Jezus zegt: 'als je mij liefhebt, houd je dan aan mijn
geboden,

dán zal ik je die mentor van boven geven.'

Je krijgt de Geest dus door van Jezus te houden.

En dan denk ik direct:

'ja, maar hoe kan ik dan van Jezus houden,
dat kan ik toch niet alleen?!'

En dat is ook zo.

Ik geloof dat God daar zelf achter zit,
dat God er ook achter zit als je nieuwsgierig bent naar Jezus,
maar dat het tegelijk ook een opdracht is.

Jezus nodigt je uit om van hem te houden.

En dan ga je ook steeds meer op hem lijken,
want liefde is niet alleen een gevoel, liefde verandert je
leven.

Daarom zegt Jezus er ook bij dat je dan doet wat hij zegt.

Liefde voor Jezus begint, heel simpel, met nieuwsgierig zijn
naar Jezus,

met onder de indruk komen van Jezus.

Jezus liefhebben met heel je hart, dat is heel hoog gegrepen,
daar heeft de Geest nog wel even werk aan,
maar onder de indruk zijn van Jezus, dat is de basis.

Dat je meer wilt weten over wie Jezus is,

je steeds vertrouwder wordt met hem,

en daarom kiest: ik wil die wereld niet, ik hoor liever bij
Jezus,

die juist altijd voor de zwakken opkwam.

Dus kom onder de indruk van Jezus,

die zo veel meer te bieden heeft dan de wereld,

verwonder je over hem,

en je krijgt hemelse hulp, een mentor van boven.

Amen